

Pozměňovací návrh poslance Zbyňka Stanjury k vládnímu návrhu zákona o spotřebitelském úvěru - sněmovní tisk 679

K dosavadnímu § 10 odst. 1 písm. e)

V dosavadním § 10 odstavci 1 se písmeno e) zrušuje.

Následující písmena se přeznačí.

Zdůvodnění:

Podle zákona o obchodních korporacích nelze v rámci spol. s r. o. zřídit dozorčí radu. Ustanovení § 10 odst. 1 písm. a) přitom umožňuje, aby poskytovatelem byly spol. s r. o. Písmena a) a e) si tedy odporují. Je navrženo vypuštění písm. e), které požaduje zřízení dozorčí rady.

K dosavadnímu § 10 odst. 1 písm. h)

V dosavadním § 10 odstavci 1 se se písmeno h) zrušuje.

Následující písmena se přeznačí.

Zdůvodnění:

Ustanovení písmene h), které požaduje realistický obchodní plán jako podmínku získání oprávnění k činnosti je typicky prokorupční ustanovení. Není stanoveno přesně co to je realistický obchodní plán ani jaké má mít parametry. Bude tedy záležet na subjektivním posouzení.

Toto ustanovení je opsáno ze zákona o bankách a v tomto případě je zcela nevhodné. Nebankovní poskytovatel spotřebitelských úvěrů nehospodaří s cizími penězi – penězi střadatelů – jako banky, a tudíž je zcela na něm jaký obchodní plán si stanoví.

K dosavadnímu § 11 odst. 2

V dosavadním § 11 odstavci 2 se na konec textu doplňuje věta: „Nerozhodne-li Česká národní banka ve stanovené lhůtě, má se za to, že nebankovní poskytovatel může ve své činnosti pokračovat do doby, než Česká národní banka rozhodne o jeho žádosti.

Zdůvodnění:

Je navrženo doplnění ustanovení, podle něhož by nečinnost správce rejstříku – tedy neschválení ani nezamítnutí žádosti – měla za následek udělení souhlasu ze zákona, tzv. zákonná fikce. Ten kdo je nucen podstupovat nelicenční proces by měl být chráněn proti nečinnosti úřadu. Inspirací předkladatele je stávající úprava ust. § 98 zákona č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob, ve znění pozdějších předpisů.

K dosavadnímu § 26

V dosavadním § 26 se vypouští věta za středníkem. (slova „pokud však poskytovatel samostatného zprostředkovatele nepečlivě vybral nebo na něho nedostatečně dohlížel, ručí za splnění jeho povinnosti k náhradě škody. Ustanovení § 2914 občanského zákoníku se nepoužije.“).

Zdůvodnění:

Ačkoli je v tisku tato pasáž označena jako harmonizační, tak směrnice nic takového nepožaduje. Proto je navrženo jeho zrušení.

K dosavadnímu § 35

Dosavadní § 35 se zrušuje.

Následující paragrafy se přečíslojí.

Zdůvodnění:

Článek 31 odst. 1 směrnice hovoří o odpovědnosti vázaného zástupce za své zaměstnance nebo osoby, které jej zastupují. Nikoliv o odpovědnosti poskytovatele za činnost vázaného zástupce. Zřejmě jde o omyl při psaní návrhu zákona. Jedná se nepřípustné rozšiřování veřejnoprávní regulace, navíc ve formě objektivní odpovědnosti za správní delikt, což je institut, který má být využíván co nejméně a také je v právním řádu poměrně vzácný a většinou v oblastech, které jsou velmi významné z hlediska společnosti, např. ochrana zdraví, nebo vztahující se k potenciálně rizikovým a nebezpečným činnostem. O takovou situaci se v tomto zákoně nejedná. Plně dostačuje úprava obsažená v Občanském zákoníku týkající se ručení. Proto je navrženo jeho vypuštění.

K dosavadnímu § 36

V dosavadním § 36 se vypouští věta za středníkem. (slova: „pokud však poskytovatel samostatného zprostředkovatele nepečlivě vybral nebo na něho nedostatečně dohlížel, ručí za splnění jeho povinnosti k náhradě škody. Ustanovení § 2914 občanského zákoníku se nepoužije.“).

Zdůvodnění:

Ačkoli je v tisku tato pasáž označena jako harmonizační, tak směrnice nic takového nepožaduje. Proto je navrženo jeho zrušení.

K dosavadnímu § 113 odst. 2

V dosavadním § 113 odstavec 2 zní:

„(2) Je-li k zajištění spotřebitelského úvěru užitá nemovitá věc nebo věcné právo k nemovité věci, může být toto zajištění provedeno formou zajišťovacích institutů podle Občanského zákoníku.“.

Zdůvodnění:

Je navrženo, aby bylo v praxi možno využít celou šíři institutů zajištění dle NOZ. Směrnice takové zúžení nepožaduje a neexistuje žádný rozumný důvod pro takové omezení.

K dosavadnímu § 122 odst. 3

V dosavadním § 122 odstavci 3 se vypouští slova „nejvýše však 200 000 Kč“.

Zdůvodnění:

Dochází k znevýhodnění vyšších úvěrů, kdy tato absolutně limitovaná výše je v poměru k vyšším úvěrům nedostatečná. U velkých úvěrů není částka motivační a sankce ztrácí svůj smysl. Tak, jak je ustanovení navrženo je ve svém důsledku diskriminační. Není jediný důvod k tomu, aby poskytovatelé úvěrů např. na sedací soupravu v ceně 40 tisíc Kč měli vyšší ochranu než poskytovatelé leasingu na auta v hodnotě kolem milionu Kč.

K dosavadnímu § 123 odst. 1

V dosavadním § 123 odstavci 1 se číslovka „6“ nahrazuje číslovkou „3“.

Zdůvodnění:

Navržená úprava v návrhu zákona odporuje NOZ i zákonu na ochranu spotřebitele, insolvenčnímu zákonu a další předpisů. Občanský zákoník a další předpisy stanoví, že s vymáháním se nemá otálet, obecně platné právní pravidlo, že právo přeje bdělým je tak negováno. Kombinací lhůt stanovených tímto zákonem a dalšími předpisy (konkrétně nedávno novelizovaným zákonem na ochranu spotřebitele a jeho úpravou mimosoudního řešení spotřebitelských sporů) se dostaneme k tomu, že efektivní lhůta, kdy může skutečně dojít k zahájení činností směřujících ke zpeněžení je 9 měsíců. Navíc během této doby, kdy poskytovatel nemůže vymáhat, rostou úroky a nakonec to stojí spotřebitele víc. A je zřejmé, že po onu dobu může docházet i k případným

dispozicím či znehodnocení zajištění úvěru. Jde o nesmyslné opatření, které místo, aby chránilo dlužníka, je bude spíše poškozovat.

K dosavadnímu § 146 odst. 1 písm. c)

V dosavadním § 146 odstavci 1 písmenu c) se mezi slovy „opakovaně“ a „závažně“ vypouští slovo „nebo“.

Zdůvodnění:

Navržené ustanovení odporuje zásadám správního trestání, jak je svojí judikaturou definoval Nejvyšší správní soud a Ústavní soud. Ustanovení, podle něhož lze uložit zákaz činnosti tomu, kdo opakovaně nebo závažně porušuje jakékoliv ustanovení tohoto zákona je příliš „gumové“ a mohlo by svádět ke svévoli. Podle zásad správního trestání definovaných judikaturou Nejvyšší správní soud a Ústavní soud má být každé sankcionovatelné jednání definováno skutkovou podstatou vymezenou ve zvláštních ustanoveních o přestupcích a správních deliktech. A jednotlivé sankce mají být přiřazeny k jednotlivým přestupkům (zde dosavadní § 147) a správním deliktům (zde dosavadní § 148 až 157). Ve zvláštním ustanovení má být ke každému takto definovanému přestupku nebo správnímu deliktu přiřazena konkrétní sankce. Tvůrce zákona si práci „příliš zjednodušil“ (odflákl). Samotné odejmutí oprávnění bude jistě možné přezkoumat v rámci řízení vedené subsidiárně podle správního řádu, i když to návrh výslovně nepředpokládá. Přesto se správní řád aplikuje v řízení o udělení licence a lze tedy dovozovat, že se bude aplikovat i na řízení o jejím odejmutí. Pravomocné rozhodnutí vydané ve správním řízení je možné dále napadat, nicméně bez dalšího se již takové kroky nebudou mít odkladný účinek, což může přinést významné škody, které nebudou nikdy zcela nahrazeny a jejichž uplatnění bude výrazně komplikované.

Lze očekávat, že takto navržené ustanovení zruší v případě jeho napadení Ústavní soud.

K dosavadnímu § 167

Dosavadní § 167 se zrušuje.

Následující paragrafy se přečíslojí.

Zdůvodnění:

Jde o retroaktivní (pravá i nepravá retroaktivita) ustanovení, které říká, že zákonné požadavky se mají aplikovat i na úvěry uzavřené přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona. Retroaktivita má být zanesena do právního řádu s velkou opatrností a tak,

aby nedocházelo k zásadnímu poškození adresátů právních norem, v tomto případě navíc jen některých a naopak ke zvýhodnění jiné skupiny těchto adresátů.

K dosavadnímu § 179

V dosavadním § 179 se datum „21. března 2016“ nahrazuje datem „ 1. ledna 2017“.